

תצפית

(כל הזכויות שמורות)

• **ארצות-הברית עלולה לחדש את הצעתה למימון בניית סכר אסואן הגבוה.** צעד זה יהווה מסקל נגדי לצעדי אנגליה וצרפת.

שימישכו בתמרון כוחותיהם הצבאיים בים התיכון. במקרה זה, יותנה מתן הספק האמריקאי למצרים בהבטחה מצד גמאל עבד אל נאצר כי יסכים לפתרון נוח של משבר הסואץ.

• **כדי להפגין את נכונותה לצעדים מרחיקי-לכת, תפתח בריטניה במשאיומתן חשוב עם ישראל.** מטרתיהן של שיחות אלה, אשר יוחל בהן בעתיד הקרוב: הנחת צינור נפט. בריטי מאילת לאשקלון. הצעת זו הועלתה לראשונה על-ידי הצרפתים.

• **ישראל לא תסתפק בהסדר הקיים, לפיו מרשה מצרים לאניות זרות לעבור את תעלת סואץ כדרך נמלי ישראל.** בקשר לכך, מעיינת הממשלה בכמה צעדים נסיוניים חשובים להפשרת הקפאון.

• **תועמלני מצרים יפתחו במערכה חדשה נגד צרפת.** הפעם תשמע ציר מרכזי ידיוותה של צרפת לישראל, שהתבטאה בהגשת עזרה ממשית נרחבת.

• **חילופי הנציגים הדיפלומטיים בין חכש לבין ישראל יתעכבו.** למרות ששתי המדינות כבר הסכימו ביניהן על פתיחת נציגויות, גרמה מצרים לתקלה לאחר שהתרתה בחבש כי אינה רואה בעין יפה חזירת ישראל לעורך המצרי באפריקה.

• **מדד יוקר המחיה לא יעלה בחודשים הקרובים.** הממשלה נושעה עתה את כל המאמצים להוזיל מספר מוצרים לא-חיוניים ביותר, כדי למנוע עליה בעקומת המדד ותשלום תוספת-היוקר הקשורה בכל עליה כזו.

• **צפה למשבר חדש בין מפא"י למפ"ם בתוך הממשלה.** המשבר עלול לפרוץ כאשר ינסה שר האוצר לוי אשכול לצמצם את תקציב משרד הפיתוח של מרכזי בנטוב עד כדי מינימום, בדרשו לבטל עבודות מחקר מעבדתיות וחקירות גיאולוגיות שונות.

• **גם היחסים בין מפא"י לבין שותפיה הדתיים כממשלה יתחממו בקרוב.** תגרום לכך התפוצצות הקואליציה בעיריית ירושלים. השרים הדתיים ידרשו בכל תוקף מבן-גוריון שיסדיר את הכנסתם מחדש להנהלת העירייה, מבלי להעמיד כל תנאי לביטול הרשיון שניתן לפרופסור גלסון גליק לבנות את בית-הכנסת הרפורמי שלו.

• **ממשלת ברית-המועצ** צות תתיר בקרוב ייבוא של סידוריית-פילה מישראל. לאחר שמשלחת הרבנים האמריקאים, שביקרה במוסקבה, ניהלה משא ומתן על כך עם סגן שר החינוך הסובייטי, צפויה עתה החלטה עקרונית חיובית, למינוי המחסור השורר ב-סידורים בקרב יהודי ברית-המועצות.

• **מאירדך, יגיעו ארצה ספי רים עבריים עתיקים יקרי מציאות,** הנמצאים עתה ברשות ממשלת ברית-המועצות ואשר מוסי-זוהמדת יהודיים בישראל ובעולם מספלים ברכישתם.

• **יהודי ארץ אחרת יזכו אף הם לגילוי ידיות רשי מיים מצד ממשלתם.** בפרוט החנים תעביר ממשלת מצרים את איחוליה לעדה היהודית היושבת בה ויתכן גם כי כמה מראשי השלטון ישתתפו בתפילת כל נדרי בבית הכנסת הגדול בקהיר.

• **עסקי המטבע כרוחב לילינבלום יגדלו במידה ניכרת.** הגדלת הסובסידיה הממשלית תית לייצואנים בכמה ענפים תאפשר למבויי-מטבע לצבור רווחים עד 300 פרוסה לזולאר. השיטה, הנהוגה כבר עתה בממדים נרחבים: קנית מטבע זר בשוק השחור לשם מימון ייצוא פיקטיבי, קבלת סובסידיה ממשלתית על המחירים הכוזבים שיכניס, כביכול, הייצוא.

• **למרות עמדתה התקיפה של הממשלה, כפי קואופרטיבי התחבורה, צפה לנצחון הקואופרטיבים.** לפחות בחלק ניכר מתביי-עותיהם, יזכו דן ואגד ליתורים מצד הממשלה, שתכריע בניגוד לדעתו של שר התחבורה משה כרמל.

• **מאבק בנקאי ממדרגה ראשונה יפתח מסביב לשלטון בבנק הלואה וזכסכון.** בנק זה, שהוא הגדול ביותר בתל-אביב מבחינת מספר בעלי הפקדונות, היה מוסד אזרחי, עד שהשתלטו עליו בשעתו חוגי המשק הפפאיים. עתה, עם אירגונה מחדש של ההנהלה, ייעשה נסיון מחדש מצד אנשי היוזמה הפרטית לכבוש בחזרה משלט כלכלי זה.

• **מתפתחת התקפה מרוכזת של חוגי הימין נגד הנוהג הממשלתי למנות ועדות-חקירה ציבוריות.** אחרי ששר-הפיתוח מינה ועדה לחקירת עניני האשגל ושר-החברה ועדה לעניני הקואופרטיבים, עוררו החוגים האזרחיים שערוייה כאשר מינה שר המסחר והתעשייה ועדה לבדיקת רווחי היבואנים. בראש ועדה זו הועמד דובר-הכלכלה של מפא"י, נתן בן-נתן. לשכת-המסחר והתאחדות-בעלי-התעשייה סירבו לשותף עמה פעולה, אם לא ימונו נציגים משלהם כמשקל-נגדי להרכב השמאלי. טענת הימין: מי שמרכיב את הועדה יכול לקבוע מראש את הסקנות, על-ידי בחירת חבריה מבין בעלי הדעות הרצויות לו.

ניגשה הועדה לקבוע כיצד יורכב המרכז הבא. הרוב הבינייטי בוועדה המתמדת הציע הצעה מתוכמת: אמנם יורכב המרכז בעתיד בשני-שלישים מצעדי הסניפים ורק שליש מן הגופים הארציים, הכפופים לצמרת, או-לם הפעם ימונו הסניפים רק 120 חברים, הרשימה המרכזית 101. בהרכב זה היה הרוב של ביגיי ושותפיו מובסת.

המיעוט הציע הצעה מהפכנית: מרכז בן 123 חברים בלבד, ששני שלישי ימונו על-ידי הסניפים, רק שליש על-ידי הרשימה הר-מרכזית. אחד הנימוקים: במרכז גדול, אי אפשר למנוע הסתננות סודות מפלגתיים לעתונות הביקורתית.

ההצבעה היתה דרמטית, התוצאות מדהי-מות. למרות שביגיי עצמו, שעמד על הר-במה, הרים את ידו באופן הפגנתי, נחלו תומכיו מפלה נוראה. שרת ושותפיו ניצחו ברוב של 231 קול.

מאוחר יותר, הציע ביגיי הצעת פשרה, זכה להעבירה ברוב קולות.

ירושלים

בלי רחמים

פעם בשנה, היתה נערכת חגיגה ציבורית מיוחדת במינה בחבני בוכארה. בפני קהל נכבדים היה מופיע הכלנתאר, גובה המסים שמונה במיוחד על-ידי המלך, ומקבל סטי-רתילחי מצלצלת. בדרך זו, הפגין המלך כי למרות מעמדו הרם של הכלנתאר, נשאר הוא עבד לאדונו.

השבוע, הוכיח רחמים כלנתאר, צאצא הר-כלנתארים המכובדים, כי כלנתאר יכול לא רק לקבל סטירילחי, כי אם גם לתתה.

לפחות חמשה אנשים היו יכולים השבוע

סובייטי, שחלק גדול מהם היה בלי ספק רוצה לעלות — אין להם רשות היציאה. למעלה משה מיליונים יהודים החיים ב-ארצות חופשיות אין להם רצון לעליה, ונראה להם עכשיו שאין להם צורך בעי-ליה . . .

• **בברית-המועצות נשמע רק קול הר-שליטים, וקול זה, גם אחרי מותו של סטאלין, הוא לצערנו לא ידיוותי.** העתונות הסובייטית פירסמה באותיות גדולות (את) הריגת תשעת חיילים מצריים ברצועת עזה — אבל לא סיפרה אף מילה אחת על הרצח המתועב בערבון . . .

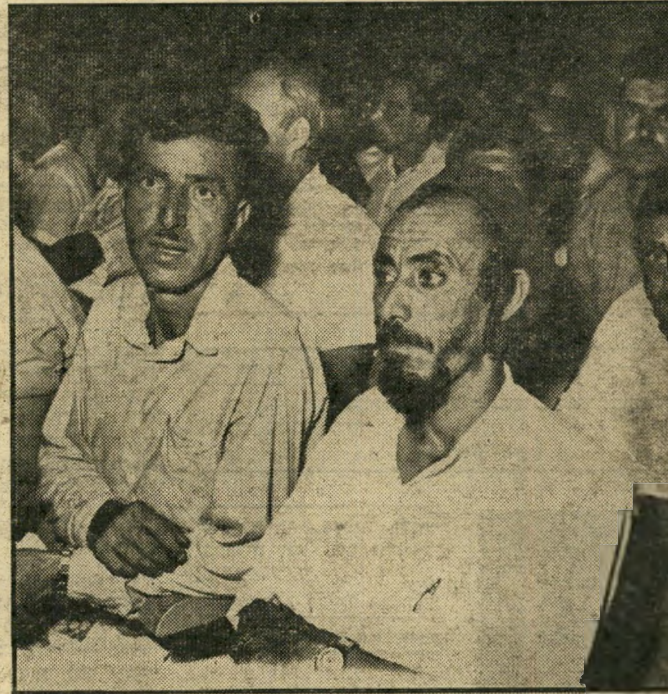
• **על הדת: . . . מובן מאלו כי רציפות היסטורית אין פירושה התאבנות והקפאת העבר . . . בחינוך לאחדות העם, אין להתעלם מחילוקי דעות בעניני אמונה ודת, ויש להבטיח לכל אזרח חינוך בניו לפי רוחו . . .**

• **מגילת או"ם אינה לפי שעה אלא הצהרות יפות . . . פרשת הברית בין היטי-לר וסטאלין ומדיניות צ'מברליין במינכן חוזרת גם בימינו.**

• **. . . שליטי ערב למדו כראוי (את) תורת היטלר, וגם היו שותפים לו . . . כל מלחמה נגדנו תהיה בעצם מלחמת השי-מדה . . .**

• **רק השליטים הערבים מתיימרים ש-הם יצליחו לנצח אותנו נצחון מכריע וסופי, שאין אחרי כלום.** יומרה זו היא הבל הב-לום, אבל לפחות יש לה יסוד הגיוני פור-מאלי, כי הם מתארים לעצמם שיכבשו (את) הארץ וירקו (את) תושביה לים. אין אנו יכולים ורוצים נצחון כזה . . . (נצחון ב-מלחמת-מנע) לא יוכל להיות נצחון סופי כי אחריו יתכן סיבוב חוש.

• **אין כל בטחון שלמלחמה, שתהא יומה עלידינו, תיגמר בנצחון, מפני שיש**

בן-גוריון נואם

ירוק נעמוד בו אף פעם ז'

למנוע מעצמם הפתעה בלתי-נעימה בקשר לכך. אילו קראו נציגי הסיעות הדתיות ב-מועצת עיריית ירושלים את מדור תצפית של הגליון האחרון של העולם הזה (984) ביתר עיון, היו למדים כי קיימים סיכויים רציניים מאד שתכרם לטיעה, רחמים כלני-תאר, יבגוד בהם בשעת ההכרעה.

אך הנציגים הדתיים האמינו יותר לחתימת ידו של כלנתאר עצמו, שקישטה את הצעת אי-האימון באגרון. יחד עם חתימתו, הצ-טופפו בגליון הנייר עוד 10 חתימות של הדתיים וחרות, שהיו רוב מוחלט של חברי מועצת העיר ירושלים.

• **כיפה הפוכה.** כאשר צעה במפתיע שאלת מתן רשיון לבניית בית-הכנסת הררי פורמי של גלסון גליק, לא האמינו חברי הקואליציה הדתיים בעיריית ירושלים כי הדבר קבל מימדים רציניים. אך אגרון עמד (המשך בעמוד 12)

• **השיבו אנשי ביגיי, תוך פזילה להי-שני העולם הזה ומעריב בשנה האחרונה: דווקא הסודות הנידונים בישיבות קסנות של שלושה-ארבעה סנהגים מסתננות ידיוות לעתונת אלה.**

כוחות גדולים לעולם הערבי, העלולים ב-מקרה זה להתייצב נגדנו בכוחם הצבאי, גם במזרח וגם במערב, ואין צה"ל מיועד להת-מודד עם כוחות עולמיים אלה.

• **מקום קטע מושמט זה של מנהיג מפא"י, אמר שרהיבטחון: "כל מלחמה שלנו תיגמר בנצחוננו!"**

ארד מלמטה

כבר למחרת נאמו של ביגיי, באה ההפי-תעה הגדולה. מרד ספונטאני מלמטה, ב-ראשותו של משה שרת, הנחיל לדויד בן-גוריון מפלה מוחצת.

במשך חצי שנה הוכנו ההצעות לויעדה בידי "הועדה המכונה" בוועדה עצמה הפי-כה ועדה זו ה"ועדה מתמדת" כתוצאה מ-הצבעה דרמטית בה ניצחה הצמרת. אולם אחריהצהריים נהפכה הקערה על פיה, התגבשה קואליציה מזורה, שלא היה לה שום דבר משותף, מלבד הרצון הגלוי לכ-בול את בן-גוריון. השותפים העיקריים: משה שרת; קבוצת-הצעירים של אברהם עופר, של צאצא להשפעה ולמשרות; המנגנון התחרף של אבא חושי ויוסף אלמוגי.

• **מפלגה נוראה.** ההכרעה נפלה כאשר